

Šifra učenca

Državni izpitni center

REDNI ROK

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA
ob koncu 3. obdobja v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom

Sreda, 6. maja 2009 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki: Učenec prinese modro/črno nalivno pero
ali moder/črn kemični svinčnik. Učenec dobi en obrazec za točkovanje.

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na obrazec za točkovanje.

Preden začneš reševati naloge, previdno iztrgaj prilogo, na kateri sta besedili 1 in 2. Nato pazljivo preberi navodilo posamezne naloge in jo reši. Pri reševanju nalog v prvem delu preizkusa si pomagaj z besedilom 1. Pri reševanju nalog v drugem delu preizkusa si pomagaj z besedilom 2.

Piši čitljivo in s pisanimi črkami. Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo. Ne uporabljaj korekturnih sredstev. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič (0) točkami. Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, temveč začni reševati naslednjo.

K nerešeni nalogi se vrni kasneje. Na koncu svoje odgovore še enkrat preveri.

Zaupaj vase in v svoje zmožnosti.

Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 16 strani, od tega 5 praznih.

PRAZNA STRAN

PRILOGA

BESEDILO 1

POMOR ČEBEL NA ŠTAJERSKEM

Ljubljana, 30. 4. 2008, 20 : 32 | N. D.

V občini Pesnica je prišlo do pomora čebel. Sumijo, da gre za zastrupitev s fitofarmaceutskimi sredstvi.

Na območju Dragučove oziroma lokacije Pesniški dvori je večja površina oljne ogrščice, kamor so čebelarji na pašo pripeljali svoje čebele. Med njimi je bil tudi prekmurski čebelar in vzreditelj matic **Danilo Bedek**, ki je pred svojim prevoznim čebelnjakom opazil številne mrtve in umirajoče čebele.

Bedek je o dogodku obvestil veterinariko **Vido Lešnik**, ki je pregledala vseh 84 čebeljih družin v njegovem čebelnjaku in ocenila 30- do 40-odstotni padec prašnih čebel.

(Fotograf: Jani Dolinšek)

Vse mrtve čebele so imele iztegnjene rilčke, kar je splošni znak suma zastrupitve s fitofarmaceutskimi sredstvi. V neposredni okolici zastrupitve je še nekaj čebelarjev, zato končno število zastrupljenih čebeljih družin ni znano.

Kot pojasnjujejo na Čebelarski zvezi Slovenije, vzorcev odmrlih čebel niso odvzeli, saj mora vse stroške, ki so povezani z analizami, poravnati čebelar sam.

(Vir: [http://24ur.com/novice/slovenija/pomor-cebel-na-stajerskem.html/.](http://24ur.com/novice/slovenija/pomor-cebel-na-stajerskem.html/))

SLOVAR:

fitofarmaceutska sredstva – sredstva za zdravljenje in zaščito rastlin

oljna ogrščica – kolerabi sorodna rastlina

BESEDILO 2

Berta Golob

KARTANJE

Prave kave pri naši hiši nismo poznali. Sami smo sprazžili ječmen, kupili pa smo samo cikorijo. Na škatlah je bil velik napis Franck, zraven pa narisani kavni mlinček. Škatle so bile opečno rdeče, napis je bil moder in mlinček tudi. Bile so iz kartona, zato jih je bilo prav lahko razrezati. Iz njih sem napravila igralne karte. Z očetom sva jih vsak večer premetavala in si prerokovala srečo. Govorila sva:

»Ta karta pravi, da se ne smeš potepati.«

»Ta karta pravi, da ti bo počilo kolo.«

»Ta karta pravi, da bo prišel Martinčev Tone.«

»Ta karta pravi, da bo imela Breza telička.«

»Ta karta pravi, da boš tepena z metlo.«

Zadnjo karto je vedno vrgel oče in rekel:

»Ta karta pravi, da moraš takoj spat.«

Kartam sem verjela, čeprav niso bile take, kot jih je imela ciganka Helena. Tiste so bile porisane z asi, srci, kralji in kraljicami. Helena jih je skrivnostno pokladala pred radovedne ženske in jim šepetaje govorila o ljubezni.

Moje karte so bile boljše, ker se niso nikoli zlagale.

(Vir: B. Golob, Drobne zgodbe, Mladinska knjiga, Ljubljana 1986, str. 29–30.)

SLOVAR:

cikorija – kavni nadomestek

1**I. DEL**

Pozorno preberi besedilo 1 in reši naloge.

1. Kaj je prebrano besedilo? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Reklama za čebelje izdelke.
- B Novica o čebelah.
- C Vabilo na predavanje o čebelah.
- Č Zahvala čebelarjem.

	1
--	---

2. Kaj je namen pisca besedila? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Da bi kaznovali kmete.
- B Da bi kmetje poželi oljno ogrščico.
- C Da bi seznanil bralca o zastrupitvi čebel.
- Č Da bi bralca poučil o pomembnosti čebel.

	1
--	---

3. Števniki v povedi spodaj napiši z besedo. Napiši ga na črto.

Veterinarka je pregledala (84) _____
čebeljih družin.

	1
--	---

1

4. Izberi ustrezno besedo iz oklepaja in dopolni poved.

V občini Pesnica je prišlo do (pomora / potopa / potepa) _____

čebel. Sumijo, da je vzrok tega dogodka (zastrupitev / ozdravitev / zadušitev)

_____.

	2
--	---

5. Glede na prebrano besedilo poveži osebi in žival s podatki tako, da napišeš ustrezno številko podatka pred ustrezno osebo ali žival.

OSEBI IN ŽIVAL:

PODATKI:

___ Fotograf

1 Pregleduje čebele.

2 Riše čebele.

___ Veterinarka

3 Iztegnjeni rilček.

4 Fotografira čebele.

___ Čebela

5 Uničuje čebele.

6 Zlomljeni rilček.

	3
--	---

6. Katera vrsta čebel je doživela 30–40 % padec zaradi zastrupitve? Odgovor napiši na črto.

	1
--	---

1**7. Dopolni del stavka, ki pojasnjuje, zakaj niso odvzeli vzorcev odmrlih čebel.**

Vzorcev odmrlih čebel niso odvzeli, _____
_____.

	1
--	---

8. Obkroži črki pred dvema pravilnima trditvama.

- A Veterinarica je o pomoru čebel obvestila čebelarja.
- B Vse mrtve čebele so imele iztegnjene rilčke.
- C Končno število zastrupljenih čebeljih družin je znano.
- Č Čebelar Danilo Bedek je iz Prekmurja.

	2
--	---

9. Za vsako besedo napiši na črto ustrezno sopomenko.

Živinozdravnica – _____

Poginule – _____

Lokacija – _____

	3
--	---

10. Vprašaj se po podčrtanem delu povedi. Vprašalno poved napiši na črto.

Danilo Bedek je o dogodku obvestil veterinarico.

	1
--	---

1

11. Navedenima besednima zvezama poišči nasprotni spol. Napiši ju na črti.

Prekmurski čebelar – _____

Skrbna vzrediteljica – _____

	2
--	---

12. Preberi povedi in obkroži črko pred slovnično pravilno napisano povedjo.

- A Veterinarka Vida lešnik je strla lešnik.
- B Veterinarka vida Lešnik je strla lešnik.
- C Veterinarka Vida Lešnik je strla lešnik.
- Č Veterinarka Vida Lešnik je strla Lešnik.

	1
--	---

13. Spremeni poved spodaj v prihodnji čas in jo napiši na črti.

Na Čebelarški zvezi Slovenije niso vzeli vzorcev odmrlih čebel.

	1
--	---

1

14. Kako bi lahko čebelar Danilo Bedek dokazal, da so bile njegove čebele zastrupljene? Odgovor napiši na črto.

	1
--	---

15. Postavi se v vlogo novinarja Jožeta Novaka in na črte spodaj napiši kratko novico o dogodku. Pomagaj si z naslovom novice in v njej uporabi naslednje besede:

pomor ribjih družin, kemikalije, uživanje rib.

EKOLOŠKA KATASTROFA

Ljubljana, Delo, 20. 11. 2008

Avtor: Jože Novak

	3
--	---

OBRNI LIST.

PRAZNA STRAN

2**II. DEL**

Pozorno preberi besedilo 2 in reši naloge.

1. O čem govori prebrano besedilo? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A O živalski prigodi.
- B O pravih lepega vedenja.
- C O dogodku iz vsakdanjega življenja.
- Č O smešnem dogodku.

	1
--	---

2. Kdo pripoveduje zgodbo? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Mama.
- B Oče.
- C Ciganka.
- Č Hči.

	1
--	---

3. Glede na prebrano besedilo obkroži črko pred pravilno trditvijo.

- A Oče in hči sta napravila igralne karte.
- B Njune karte so bile porisane s srci, asi, kralji in kraljicami.
- C Oče in hči sta s kartami vsak večer prerokovala srečo.
- Č Ciganka Helena je prerokovala samo o zdravju.

	1
--	---

2

4. Obkroži črki pred dvema besedama, ki sta uporabljeni v besedilu.

A Koruza.

B Škatla.

C Kakav.

Č Mlinček.

D Jagnje.

	2
--	---

5. Kaj so karte napovedale? Obkroži DA, če je trditev pravilna, in NE, če trditev ni pravilna.

Da bo imela Breza telička. DA NE

Da boš tepena s šibo. DA NE

Da bo prišel Martinčev Tone. DA NE

	3
--	---

6. Kaj so kuhali iz mešanice cikorije in praženega ječmena? Odgovor napiši na črto.

	1
--	---

7. Katero posledico je imela za deklico zadnja karta? Odgovor napiši na črto.

	1
--	---

2

8. **Kaj je delala Helena in kaj deklica?** K vsaki osebi na črto pripiši številko pravilne trditve.

OSEBI:

_____ Helena

_____ Deklica

TRDITVE:

1 Pokladala je karte pred radovedne moške.

2 Govorila je o ljubezni.

3 Premetavala je karte.

4 Izgubila je karte.

	2
--	---

9. **Opiši, kako je ciganka Helena prerokovala.** V odgovoru navedi dve različni dejavnosti. Napiši ju na črti.

	2
--	---

10. **Deklica je karte naredila iz škatel, v katerih je bila kava. Opiši, kaj bi ti lahko naredil iz enakih škatel in za kaj bi izdelek uporabil.** Odgovor napiši na črte.

	2
--	---

SKUPNO ŠTEVILO TOČK PREIZKUSA:

	40
--	----

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN